

Anskaffelse av reiseliv- og destinasjonstjenester

Sauda kommune, 2025

INNHOOLD

Oppdraget.....	3
Sammendrag	4
Kommunedirektørens kommentar	6
1 Fakta og vurderinger	7
1.1 Innledning	7
1.1.1 Bakgrunn og metode.....	7
1.1.2 Revisjonskriterier	7
1.2 Historikk	10
1.3 Innkjøpsprosessen	10
1.3.1 Konkurransesgrunlaget	10
1.3.2 Innkomne tilbud.....	11
1.3.3 Forhandlinger.....	11
1.3.4 Valg av leverandør	12
1.4 Læringspunkter fra kommunen	12
1.5 Vurdering.....	13
1.6 anbefalinger	16
Vedlegg	17

OPPDRAGET

Bestilling:

Rogaland Revisjon er blitt bedt om å gjennomgå kommunen sin anskaffelse av reiseliv- og destinasjonstjenester.

Problemstilling:

- I hvilken grad var kommunen sin anskaffelse av reiseliv- og destinasjonstjenester i samsvar med gjeldende rett og interne rutiner?

Formål:

Formålet med prosjektet er å vurdere kommunen sin håndtering av anskaffelse av reiseliv- og destinasjonstjenester.

Forvaltningsrevisjonen er ledet av forvaltningsrevisor Frøy Losnedal. Arbeidet og rapport er kvalitetssikret av oppdragsansvarlig for forvaltningsrevisjon, Svein Kvalvåg.

SAMMENDRAG

Formålet med dette prosjektet har vært å vurdere kommunen sin håndtering av en anskaffelse av reiseliv- og destinasjonstjenester i løpet av vinteren og våren 2024. Prosjektet har undersøkt hvorvidt anskaffelsen har vært i tråd med kravene i lovverket. Sentrale datakilder har vært intervjuer med nøkkelpersoner og gjennomgang av dokumentasjonen knyttet til anskaffelsen.

Hovedinntrykk

Sauda kommune har i en årrekke hatt en praksis med direkte anskaffelse av reiseliv- og destinasjonstjenester, i strid med lovverket. Ved å lyse ut disse tjenestene på anbud, har kommunen tatt et viktig skritt mot å sikre konkurranse og følge lovverket. Anskaffelsesprosessen var imidlertid preget av flere feil underveis i prosessen. Etter vår vurdering vil et viktig tiltak for å unngå lignende feil i framtiden, være å styrke kommunens kompetanse på området.

Bakgrunn

Februar 2024 la Sauda kommune ut en åpen anbudskonkurranse for reiselivs- og destinasjonstjenester. Kommunen hadde behov for bistand for å få løst oppgaver knyttet til besøksattraktivitet og bostedsattraktivitet. Anbudet bestod av fem konkurranser:

- 1) Drift café Folkets hus
- 2) Drift Grønt turistkontor
- 3) Drift Destinasjonsledelse
- 4) Drift av turistveganlegget Allmannajuvet
- 5) Koordinering av drift turløyper

Kostnadsanslaget på anskaffelsen lå over gjeldende EØS-terskelverdi, og anskaffelsen regnes derfor som en del III-anskaffelse etter anskaffelsesforskriften, jf. FOA¹ § 5-1. I den forbindelse ble anskaffelsesprosedyren «åpen anbudskonkurranse» benyttet, dvs. at alle interesserte leverandører har anledning til å gi tilbud.

Ved fristens utløp hadde det kommet inn to tilbud. Sauda Ferie og Fritid (SFF) ga tilbud på fire av fem delpakker (delpakke 2-5), mens Det Gule Hus (DGH) ga tilbud på én pakke (delpakke 2). Begge tilbudene ble ansett som kostbare, samtidig som SFF ble vurdert som eneste reelle tilbyder. Totalprisen i SFF sitt tilbud var imidlertid langt høyere enn budsjettrammen i konkurransegrunnlaget. Kommunen gikk dermed i forhandlinger med SFF, i forsøk på å få

¹ Forskrift om offentlige anskaffelser (FOA)

tilbudet til å sammenfalle med kommunens budsjetttrammer. Forhandlingene kom aldri i mål, og i april 2024 gikk styret i Sauda Vekst (eier av SFF) inn for å selge SFF. Som følge av dette fikk kommunen beskjed om at SFF ville trekke tilbudet, noe kommunen aksepterte. Dermed stod DGH igjen som eneste tilbyder, og da kun på én delpakke (delpakke 2). Kommunen gikk så i forhandling med DGH, som leverte inn et revidert prisskjema, langt lavere enn det opprinnelige. I tillegg ble DGH bedt om å vurdere å levere tilbud også på delpakke 4 (Allmannajuvet), da det ble vurdert som kritisk å få på plass for Sauda som turistdestinasjon. Dette stilte DGH seg positive til, og kontrakt ble inngått.

To sentrale feil, med påfølgende følgefeil

Etter vår oppfatning er det gjort to «hovedfeil» tidlig i prosessen. Den første knytter seg til habilitet. I forbindelse med anskaffelsesprosessen var det to personer i kommunen som ble tildelt ansvaret for gjennomføring av anskaffelsen. Disse var samtidig styremedlemmer i hhv. Sauda Vekst og Sauda Ferie og Fritid. Etter vår vurdering har disse vært inhabile i kraft av sine respektive styreverv.

Den andre knytter seg til at det i anskaffelsesprosedyren kommunen valgte ikke er tillatt å forhandle med leverandørene om innholdet i tilbudene. Når kommunen går i forhandlinger med SFF, og senere DGH, er dette brudd på forhandlingsforbudet. Etter vår oppfatning ser dette ut til å være et resultat av sammenblanding av maler for konkurransegrunnlag, kombinert med manglende kompetanse på offentlige anskaffelser. Dette preget resten av prosessen gjennom en rekke følgefeil.

Samtidig finner vi indikasjoner på at manglende kompetanse ikke bare gjelder den konkrete saken som her er undersøkt, men hele kommunen. Sauda kommune har ingen dedikerte ressurser eller formalisert innkjøpskompetanse internt som kan benyttes i anskaffelsesprosesser. I mangel av slik kompetanse vil det etter vår vurdering være risiko for at lignende feil vil oppstå igjen.

Anbefalinger

Vi anbefaler Sauda kommune å:

- sikre nødvendig kompetanse ifm. offentlige anskaffelser
- sikre at det gjennomføres habilitetsvurderinger ifm. offentlige anskaffelser
- sikre tilstrekkelig dokumentasjon av vurderinger og beslutninger som blir gjort i anskaffelsesprosesser

KOMMUNEDIREKTØRENS KOMMENTAR

Kommunedirektørens kommentar mottatt 09.05.2025:

Kommunedirektøren vil takke Rogaland Revisjon for ei grundig gjennomgang av Sauda kommune si anskaffing av reiseliv- og destinasjonstenester. Det er verdifullt for kommunen å få eksterne vurderingar av prosessar som dette, og det er positivt at revisjonen kjem til mange av dei same konklusjonane som vi sjølv peikte på i forkant av undersøkinga.

Allereie i oppstartsmøtet med Rogaland Revisjon blei det understreka frå kommunen si side at det hadde skjedd brot på lov om offentlege anskaffingar. Dette var eit soleklart funn som vi både forventa og erkjenner. I løpet av prosessen blei vi òg klar over at det var habilitetsutfordringar knytt til nokre av dei som hadde rolle i anskaffinga. Dette blei avdekt for seint, og vi burde ha handtert det annleis. Samtidig er det viktig å peike på at desse personane som no var inhabile berre har følgd den sedvane som har vore etablert for rolla dei innehar gjennom mange år, utan at habilitet har vore tematisert. Kommunen har no rydda opp i dette, og det er etablert betre medvit rundt habilitet ved offentlege anskaffingar.

Vi er samtidig tilfredse med at revisjonen peiker på ei utvikling i rett retning. Denne anskaffinga representerer ei klar forbetring samanlikna med tidlegare praksis, der det i realiteten ikkje har vore gjennomført konkurranse. Ved å kunngjere tenestene offentleg fekk vi fleire tilbydarar, og det var ei reell konkurranse – noko som har mangla i anskaffingane på dette området gjennom mange år.

Revisjonen peiker rettmessig på behovet for betre innkjøpskompetanse. Dette er ei utfordring som vi i Sauda kommune har forsøkt å løyse gjennom fleire initiativ for intern kapasitetsbygging. Erfaringa vår er at det er krevjande både å etablere og behalde denne kompetansen i små fagmiljø, og fleire av dei som har tileigna seg slik kompetanse blir raskt ettertrakta av andre. Difor har vi dei siste 1,5 åra arbeidd saman med nabokommunane på Haugalandet for å etablere eit forsterka samarbeid om innkjøp, der målet er å sikre tilgang til både kapasitet og kompetanse på ein måte som er tilpassa mindre kommunar. Dette arbeidet tek tid, og parallelt har vi i denne konkrete prosessen nytta ekstern bistand frå både konsulent og kommuneadvokat. Likevel ser vi at dette ikkje har vore tilstrekkeleg for å unngå alle feil.

Feila som er gjort er kommunedirektøren sitt ansvar. Vi har lært av det som har skjedd, og arbeider vidare for å betre våre rutinar og sikre at vi i framtida handterer anskaffingar i tråd med gjeldande regelverk

1 FAKTA OG VURDERINGER

1.1 INNLEDNING

1.1.1 BAKGRUNN OG METODE

Bakgrunnen for oppdraget er en bestilling fra kontrollutvalget i Sauda om å gjennomgå Sauda kommune sin anskaffelse av reiseliv- og destinasjonstjenester i løpet av vinteren 2024. Fram til 2024 hadde kommunen i en årrekke hatt en avtale med Sauda Ferie og Fritid AS (SFF) om drift av disse tjenestene, uten at disse tjenestene hadde blitt lyst ut på anbud.

Vi har foretatt en gjennomgang av den konkrete anskaffelsen ut fra krav og bestemmelser i lov om offentlige anskaffelser (LOA) med forskrifter. Vi har også vurdert eventuelle forbedringstiltak for lignende, fremtidige innkjøp.

I prosjektet har vi gjennomgått aktuelle dokumenter i saken, samt gjennomført gruppeintervju med to nøkkelpersoner i kommunen. Intervjuet er verifisert. En nærmere omtale av kilder følger i rapportens [vedlegg](#). Vår vurdering er at metodebruk og kildetilgang har gitt et tilstrekkelig grunnlag for å besvare prosjektets formål og problemstillingen kontrollutvalget vedtok.

Vi har avgrenset oss til prosessen fra kunngjøringen av konkurransen til avtale med Det Gule Hus ble inngått.

1.1.2 REVISJONSKRITERIER

Revisjonskriterier er elementer som inneholder krav eller forventninger, og vil bli brukt til å vurdere funn i de undersøkelser som gjennomføres. Kriteriene skal være begrunnet i, eller utledet av, autoritative kilder innenfor det reviderte området. I dette prosjektet legges følgende kilder til grunn for utvikling av revisjonskriterier:

- Lov om offentlige anskaffelser (anskaffelsesloven, LOA)
- Forskrift om offentlige anskaffelser (anskaffelsesforskriften, FOA).
- Veileder til reglene om offentlige anskaffelser
- Kommunens interne rutiner og reglement²

² Kommunen har et innkjøpsreglement som er i samsvar med reglene i anskaffelsesloven og anskaffelsesforskriften. Utleddningen av revisjonskriteriene vil derfor ta utgangspunkt i primærkilden (lovverket).

Anskaffelser i offentlig sektor reguleres gjennom lov om offentlige anskaffelser med tilhørende forskrifter. Formålet med anskaffelsesregelverket er å bidra til økt verdiskapning i samfunnet gjennom å sikre mest mulig effektiv ressursbruk. Alle statlige, kommunale og fylkeskommunale myndigheter og offentligrettslige organer er omfattet av regelverket. Det gjelder alle anskaffelser av varer, tjenester og bygge- og anleggskontrakter med en anslått verdi som er lik eller overstiger 100 000 kroner ekskl. merverdiavgift jf. LOA § 2. Anskaffelsesregelverket bygger på noen grunnleggende prinsipper uavhengig av anskaffelsens art og verdi. Dette gjelder blant annet kravene til konkurranse, god forretningsskikk, forholdsmessighet, likebehandling av leverandører, forutberegnelighet, gjennomsiktighet og etterprøvnbarhet, jf. LOA § 4.

Anskaffelsesforskriften skiller mellom ulike typer anskaffelser, herunder:

- Del I. Almennelige bestemmelser
- Del II. Anskaffelser under EØS-terskelverdiene og særlige tjenester
- Del III. Anskaffelser over EØS-terskelverdiene

Del I gjelder for alle anskaffelser som er omfattet av forskriften. Hvorvidt det er del II eller III som gjelder, avhenger av verdien på det som skal anskaffes. Gjeldende EØS-terskelverdi (2024-2026) for kommuner er på 2,3 millioner kroner.³ ‘

Oppdragsgiver kan velge mellom flere typer anskaffelsesprosedyrer. For del III kan oppdragsgiver alltid benytte seg av åpen og begrenset anbudskonkurranse, jf. FOA § 13-1. Dersom vilkårene i FOA § 13-2 er oppfylt kan oppdragsgiver benytte konkurranse med forhandling etter forutgående kunngjøring eller konkurransepreget dialog. Oppdragsgiver kan bruke konkurranse med forhandling uten forutgående kunngjøring når vilkårene i § 13-3 er oppfylt, eller gjennomføre en anskaffelse uten konkurranse når vilkårene i FOA § 13-4 er oppfylt. For en utfyllende liste over alle vilkårene, se [vedlegg](#).

Oppdragsgiver skal også utarbeide et konkurransegrunnlag, jf. FOA § 14-1.⁴

Konkurransegrunnlaget er beskrivelsen av hvilket formål som skal dekkes og hvilken ytelse det ønskes at leverandørene gir tilbud på. For anskaffelser som følger del III i anskaffelsesregelverket inneholder FOA § 14-1 en minimumsliste over hvilke opplysninger som skal med i konkurransegrunnlaget (se [vedlegg](#)).

Tilbudene som kommer inn skal være skriftlige og bindende, jf. FOA § 23-3. Etter tilbudene har kommet inn og tilbudsfristen har gått ut, men før en vurderer tilbudene, må oppdragsgiver

³ Kilde: Direktoratet for forvaltning og økonomistyring, [Terskelverdier for offentlige anskaffelser | Anskaffelser.no](#)

⁴ Med mindre kunngjøringen inneholder tilstrekkelige opplysninger. Dette vil imidlertid kun gjelde for helt enkle anskaffelser, da kunngjøringsskjemaene ikke tillater mange tegn (Direktoratet for forvaltning og økonomistyring, [Konkurransegrunnlag | Anskaffelser.no](#))

vurdere om det foreligger avvsningsgrunner, jf. FOA §§ 24-8 og 24-10. Dette skal gjøres uten ugrunnet opphold og så snart en har mulighet til å oppdage eventuelle avvsningsgrunner. Det skal det vurderes om en plikter å avvise leverandøren eller tilbudet, eller om det er avvsningsgrunner som ikke automatisk medfører plikt til avvsnning. Oppdragsgiver kan eksempelvis avvise tilbud som inneholder avvik fra anskaffelsesdokumentene eller uklarheter som ikke må anses ubetydelige, jf. FOA § 24-8, annet ledd, bokstav a. Tilsvarende kan oppdragsgiver avvise et tilbud som overstiger oppdragsgiverens budsjett som er dokumentert fastsatt før iverksettelse av konkurransen, jf. FOA § 24-8, annet ledd, bokstav d.

Videre har oppdragsgiver rett til å avlyse konkurransen dersom det foreligger en saklig grunn, jf. FOA § 25-4.

Oppdragsgiver skal oppbevare dokumentasjon som er tilstrekkelig til å begrunne viktige beslutninger i anskaffelsesprosessen, jf. FOA § 7-1. Oppdragsgiver skal føre protokoll for gjennomføringen av anskaffelsen, jf. FOA § 7-1 og 25-5. Protokollen skal beskrive alle vesentlige forhold og viktige beslutninger gjennom hele anskaffelsesprosessen (se [vedlegg](#) for en mer utfyllende liste, jf. FOA § 25-5 annet ledd).

Ved gjennomføring av offentlige anskaffelser gjelder dessuten reglene om habilitet i forvaltningsloven §§ 6-10, jf. FOA § 7-5. Etterlevelse av habilitetsreglene er viktig for å ivareta de grunnleggende prinsippene om likebehandling, forutberegnelighet og konkurranse. Etter forvaltningsloven § 6 vil visse forhold automatisk medføre inhabilitet. Eksempler på slike automatiske inhabilitetsgrunner er at personen har en tilknytning til en part i saken gjennom (i) nært slektskap (ii), ekteskap eller forlovelse (iii) eller har en ledende stilling i, eller er medlem av styret eller bedriftsforsamling, for et selskap som er part i saken.

På bakgrunn av dette utleder vi følgende revisjonskriterier:

- Konkurransen mellom leverandører skal sikres gjennom å utlyse anskaffelser eller be om tilbud i tråd med regelverket.
- Det må velges en anskaffelsesprosedyre som er lovlig ut fra regelverket.
- Konkurransgrunnlag må utformes og minimum ha det innhold som regelverket krever.
- Det må gjøres en vurdering av om det foreligger avvsningsgrunner av leverandør og tilbud snarest mulig.
- Anskaffelsesprotokoll skal føres og innholdet skal følge forskriften.
- Habilitetsreglene er ivaretatt i anskaffelsesprosessen.

Det påpekes at kriteriene ikke nødvendigvis er uttømmende for ethvert krav som stilles til alle sider av arbeidet med offentlige anskaffelser i Sauda kommune. Kriteriene er oppstilt etter vår vurdering av hva som er det sentrale, basert på en vurdering av den konkrete anskaffelsens egenart og hendelsesforløp.

1.2 HISTORIKK

Ifølge kommuneledelsen har reiselivs- og destinasjonstjenester ikke vært konkurranseutsatt tidligere, og vi får opplyst at kommunen har inngått direkte anskaffelse med SFF over en periode på 15-20 år. I løpet av 2023 ble kommunen oppmerksom på at denne praksisen/avtalen var i strid med Lov om offentlige anskaffelser, og prosessen med å klargjøre en anbudsrunde ble startet. Vi får opplyst at det fra kommunens side var to stykker som, litt tilfeldig, fikk tildelt og har hatt hovedansvaret for anbudsprosessen; kommunalsjef næring, samfunn og kultur, og daglig leder i Sauda KF.

Sauda Ferie og Fritid AS var på dette tidspunktet et destinasjonsselskap 100% eid av den lokale næringsforeningen i Sauda; Sauda Vekst AS (SVAS). SFF har siden tidlig 2000-tall driftet turistkontor, informasjon og guiding i Allmannajuvet, vært ansvarlig for reiseliv/destinasjonsledelse, samt hatt i oppgave å koordinere, utvikle og å følge opp turløyper i kommunen.

1.3 INNKJØSPROSESSEN

1.3.1 KONKURRANSEGRUNNLAGET

Februar 2024 la Sauda kommune ut en åpen anbudskonkurranse for reiselivs- og destinasjonstjenester. Kommunen hadde behov for bistand for å få løst oppgaver knyttet til besøksattraktivitet og bostedsattraktivitet. Anbudet bestod av fem konkurranser:

- 1) Drift café Folkets hus
- 2) Drift Grønt turistkontor
- 3) Drift Destinasjonsledelse
- 4) Drift av turistveganlegget Allmannajuvet
- 5) Koordinering av drift turløyper

I forbindelse med konkurransen utarbeidet kommunen et konkurransegrunnlag. Konkurransegrunnlaget går gjennom formaliteter som eksempelvis anskaffelsens formål og omfang, kontraktsvilkår, regler for gjennomføring av konkurransen, krav til tilbud, kvalifikasjonskrav, tildelingskriterier etc.

Av konkurransegrunnlaget fremgår det at kommunen de siste årene har kjøpt tilsvarende tjenester for i overkant av 1 million kroner i året. Det antas derfor at kostnadene for anskaffelsen vil ligge mellom 1 og 1,5 millioner kroner per år. Det påpekes at kostnadsanslaget er rådgivende, og ikke bindende for Sauda kommune. Tildelingen skulle bli gjort for 2 år, med opsjon for forlengelse i ytterligere 2 år, totalt maksimalt 4 år.

Konkurransegrunnlaget spesifiserer at det er adgang til å gi tilbud på deler av oppdraget, og at tilbyder må angi hvorvidt det gis tilbud på hele eller deler iht. inndelingen ovenfor.

Av konkurransegrunnlaget framgår det at anskaffelsen gjennomføres iht. lov om offentlige anskaffelser og forskrift om offentlige anskaffelser del I og del III, og at kontraktstildeling vil bli foretatt etter prosedyren åpen anbudskonkurranse, jf. FOA § 13-1(1). Videre spesifiseres det at oppdragsgiver planlegger å tildele kontrakt uten å ha kontakt med leverandørene utover å foreta mindre avklaringer/korrigeringer av tilbudene, men at «*Forhandlinger kan likevel bli gjennomført dersom oppdragsgiver, etter at tilbudene er mottatt, vurderer det som hensiktsmessig*».

Videre gjøres det oppmerksom på at tilbud som inneholder vesentlige avvik fra anskaffelsesdokumentene skal avvises etter forskrift om offentlige anskaffelser § 24-8 første ledd, bokstav b. Det klargjøres også at oppdragsgiver kan avvise tilbud som inneholder avvik fra anskaffelsesdokumentene, uklarheter eller lignende som ikke må anses ubetydelige, jf. Forskriftens § 24-8, annet ledd, bokstav a.

Vedståelsesfrist er satt til tre måneder. Samtidig påpekes det at «*Oppdragsgiver kan når som helst avlyse hele eller deler av konkurransen*».

1.3.2 INNKOMNE TILBUD

Frist for å levere tilbud var satt til 15.februar. Det ble levert inn to tilbud:

- Sauda Ferie og Fritid AS (SFF) ga tilbud på fire av fem pakker (delpakke 2-5) med en total pris på 2 229 675 kroner.
- Det Gule Hus (DGH) ga tilbud på én pakke (delpakke 2) med total pris på 800 000 kroner.

Frist for å velge leverandør var i utgangspunktet satt til 23.februar, men kommunen utsatte fristen til 15.mars som følge av behov for grundigere evaluering av innkomne tilbud.

1.3.3 FORHANDLINGER

Mens DGH sitt tilbud ble vurdert som for kostbart, ble SFF i denne perioden innkalt til forhandlinger. Bakgrunnen for forhandlingene var først og fremst at totalprisen i SFF sitt tilbud var langt høyere enn budsjetttrammen i konkurransegrunnlaget. Avtalen Sauda kommune har hatt med SFF tidligere har vært på 1 million kroner i året for alle de fire delpakkene som SFF her leverte tilbud på. Av dokumentasjonen vi har gjennomgått fremgår det at dette var utgangspunktet for budsjettet, mens SFF sitt tilbud på de samme pakkene nå var på 2,3 millioner kroner. Dette hadde ikke kommunen politisk dekning for å inngå en avtale på. Samtidig var SFF vurdert som den eneste reelle tilbyder - og på tre av fem pakker var de dessuten eneste tilbyder. Det ble imidlertid ikke vurdert om det forelå noen avvísingsgrunner ved tilbudet – tvert imot får vi opplyst at det også var andre momenter i tilbudet som ikke harmonerte med kravspesifikasjonen.

Fra kommunens side ble det snarere forsøkt å få tilbudet til å sammenfalle med kommunens budsjetttrammer. En løsning ble derfor å tilby SFF to av delpakkene (turistkontor og Allmannajuvet) for 1 million kroner, som i praksis ville bety at SFF fortsatte å fakturere Sauda kommune det samme som tidligere, men med «halvparten av pakkene». Resten av oppdraget ble da nødt til å løses av kommunen selv. Av dokumentasjonen vi har gjennomgått fremgår det at dette alternativet ikke var aktuelt for SFF, med det argumentet at det ikke var bærekraftig med kun to av pakkene, og at tilbudet ikke var tiltenkt som individuelle pakkeløsninger.

Et annet forsøk på løsning var å be SFF levere reviderte tilbud inntil 1,65 millioner, som var kommunens budsjetttramme. Dette ble det levert to alternativer på, med forskjellig innhold. I løpet av forhandlingene ble saken løftet et nivå hos begge parter, og administrasjonen i kommunen skulle prøve å få ekstra tilførsel av midler. I mellomtiden har Sauda Vekst AS (SVAS) to styremøter vedrørende anbudsprosessen og om framtiden til selskapet.

02.april går et enstemmig styre i SVAS inn for å selge SFF. Problemstillingen hadde kommet opp nå ettersom daglig leder i SFF hadde sagt opp, og de begynte å tenke på framtiden til SVAS. Bakgrunnen var angivelig å rendyrke Sauda Vekst som næringsforening, samt at det var bedre å selge SFF uten en forpliktelse til Sauda kommune. Som følge av dette får kommunen beskjed om at SFF vil trekke tilbudet, noe kommunen aksepterte.

1.3.4 VALG AV LEVERANDØR

Tredje april sender DGH et revidert tilbud på drift av turistkontor til kommunen, langt lavere enn det opprinnelige. Etter at SFF trakk sitt tilbud, stod DGH igjen som eneste tilbyder, og da kun på én delpakke. Kommunen ba så DGH om å vurdere å levere tilbud også på delpakke 4 (Allmannajuvet), da det ble vurdert som kritisk å få på plass for Sauda som turistdestinasjon. Dette stilte DGH seg positive til. Kommunen opplyser at det ble sendt intensjonskunngjøring 10.april, og kontrakt ble inngått i månedsskiftet april/mai.

1.4 LÆRINGSPUNKTER FRA KOMMUNEN

Fra kommunens side får vi oppgitt en rekke læringspunkter. For det første vises det til feil i selve konkurransegrunnlaget, da det åpnes for forhandlinger. Av dokumentasjonen vi har gjennomgått framgår det at setningen som åpner for forhandlinger kommer fra en mal for del II-anskaffelser, som har kommet med videre til malen for del III-anskaffelser.

Videre blir manglende habilitetsvurdering trukket fram som en sentral feil. Under anbudsprosessen var kommunalsjef næring, samfunn og kultur, og daglig leder for Sauda KF også styremedlemmer i henholdsvis Sauda Vekst og Sauda Ferie og Fritid. I intervju blir det understreket at de, i etterpåklokskapens lys, skulle ha trukket seg fra prosessen og overlatt ansvaret til noen andre idet det kom inn et tilbud fra et selskap de indirekte eller direkte hadde styreverv i.

Samtidig påpekes det at ingen av dem hadde noe særlig erfaring eller kompetanse når det gjaldt anskaffelser og gjennomføring av konkurranser. Vi får opplyst at de brukte en del tid på å sette seg inn i anskaffelsesprosesser, og hvordan de skulle utforme et konkurransegrunnlag. Her ble det eksempelvis sett hen til andre kommuner, som sendte over eksempler på konkurransegrunnlag, i tillegg til at de i løpet av prosessen rådførte seg med kommuneadvokat. Det understrekes at intensjonen hele tiden var å få til en løsning, og at de nok var «offer for egen pragmatisme og naivitet», men at kommunen har lært og at de i dag «hadde løst det på en helt annen måte».

Kompetanse framheves samtidig som en generell mangel i kommunen. I Sauda kommune er innkjøpsarbeidet desentralisert, det vil si at det er de som har budsjettansvaret i de ulike avdelingene som har ansvaret for innkjøpene. Det er ingen sentral innkjøpsenhet eller ressurser internt som kan brukes som støtte i dette arbeidet, og hver enkelt må dermed tilegne seg kunnskapen selv.

1.5 VURDERING

Gjennomgangen viser at Sauda kommune i flere år har hatt en praksis med direkte anskaffelse av reiselivs- og destinasjonstjenester, noe som har vært i strid med regelverket. Ved å lyse disse tjenestene ut på anbud har kommunen sikret konkurranse mellom leverandører, i tråd med lovverket. I den forbindelse ble det benyttet «åpen anbudskonkurranse», som er lovlig anskaffelsesprosedyre ut fra de beregnede verdiene for anskaffelsen.

Etter vår vurdering er det gjort to «hovedfeil», tidlig i prosessen. For det første har kommunen latt hovedansvaret for anskaffelsen tilfalle ansatte som hadde styreverv i selskap som er part i saken. Etter forvaltningsloven § 6 er dette forhold som automatisk medfører inhabilitet, og etter vår vurdering har derfor ikke habilitetsreglene i lovverket blitt ivaretatt i anskaffelsesprosessen.

For det andre har kommunen brutt forhandlingsforbudet som gjelder for del III-anskaffelser. Etter vår oppfatning har dette, kombinert med manglende kompetanse på anskaffelser, preget resten av prosessen gjennom en rekke følgefeil. Dette går vi nærmere inn på under.

Av dokumentasjonen ser vi at konkurransegrunnlag er utarbeidet, og etter vår vurdering har dette i all hovedsak vært utformet i tråd med regelverket. Både kvalifikasjonskrav og tildelingskriterier har framgått av konkurransegrunnlaget. Som nevnt har kommunen blandet noen av malene de hadde for konkurransegrunnlag, og en setning som åpner for forhandlinger kom med over fra del II-malen til del III-malen. I en åpen anbudskonkurranse etter forskriftens del III er det imidlertid ikke tillatt å forhandle med leverandørene om innholdet i tilbudene, jf. FOA § 23-6. Selv om kommunen åpner for forhandlinger i konkurransegrunnlaget, er forhandlingsforbudet absolutt – man kan altså ikke fri seg fra forbudet ved å angi i konkurransegrunnlaget at det vil bli gjennomført forhandlinger.

Forhandlingsforbudet skal sikre likebehandling av leverandørene, gjennomsiktighet og reell konkurranse. Forhandlingsforbudet innebærer at det ikke er adgang til å endre tilbudet etter tilbudsfristens utløp og frem til kontrakt er inngått. Unntaket er at oppdragsgiver kan foreta

mindre avklaringer for å forstå tilbudene bedre, men dette må ikke føre til at tilbudene endres. Men når kommunen går i forhandling med SFF om pris og innhold i tilbudet, har kommunen brutt forhandlingsforbudet jf. FOA § 23-6. Det samme gjelder når de også går i forhandlinger med DGH om pris og innhold i deres tilbud.

Anbudskonkurranser skal avgjøres på bakgrunn av leverandørenes tilbud slik de fremstår ved tilbudsfristens utløp. Dersom en skal åpne for forhandlinger i konkurranser etter del III, må man bruke prosedyrene «konkurranse med forhandling» eller «konkurransepreget dialog». Her må imidlertid egne vilkår være oppfylt for bruk av disse konkurranseformene (jf. FOA §§ 13-2 og 13-3), og kommunens vurdering av disse vilkårene skal inntas i anskaffelsesprotokollen.

I konkurransegrunnlaget estimerer kommunen en øvre ramme på 1,5 millioner kroner per år i 4 år. Begge leverandørene ga imidlertid tilbud verdsatt til langt høyere. Mens DGH leverte tilbud på én delpakke til 800 000, ga SFF tilbud på fire delpakker til 2 229 675 kroner. Sistnevnte utgjør en økning på nesten 50 prosent, og det med en mindre pakke enn utlyst. Av FOA § 24-8, annet ledd, bokstav d framgår det at oppdragsgiver kan avvise tilbud som overstiger oppdragsgivers budsjett som er dokumentert fastsatt før iverksettelse av konkurransen. Etter vår vurdering har Sauda kommune derfor hatt rett til å avvise tilbudene. At oppdragsgiver har avvisningsrett, ligger det også at oppdragsgiver kan velge å ikke avvise. Hvis oppdragsgiver eksempelvis klarer å skaffe mer penger, kan man også godta et tilbud som overskrider det på forhånd fastsatte budsjettet. Men når man likevel kommer til det punktet at man ikke kommer i mål uten å forhandle med tilbyder, burde kommunen etter vår vurdering avvist tilbudene. Leverandørene som fikk sitt tilbud avvist, og begrunnelsen for avvisning, skulle i så tilfelle ha vært innlemmet i anskaffelsesprotokollen. Ut fra dokumentasjonen kan vi ikke se at det på noe tidspunkt er gjort noen vurderinger av avvisningsgrunner. Dette bekreftes også i intervju.

I forlengelsen av dette, i en situasjon hvor kommunen har avvist begge tilbud på grunn av budsjettoverskridelser, burde kommunen, etter vår vurdering, også avlyst hele konkurransen. Basert på de økonomiske hensynene og budsjettoverskridelsene, i tillegg til at det for tre av delpakkene kun var én tilbyder, mener vi at det foreligger saklig grunn til å avlyse hele konkurransen, jf. FOA § 25-4. Det skal påpekes at vi ikke har gjort en vurdering på om kommunens estimat har vært realistisk. Dersom man på lovlig vis skal kunne avlyse konkurransen på bakgrunn av manglende budsjettdekning, er det et krav om at budsjettarbeidet må være faglig holdbart og forsvarlig, jf. KOFA-sak 2022/881. Fra kommunen får vi opplyst at budsjettet etter deres mening var realistisk, og vi har ingen grunn til å betvile dette.

Ved en slik avlysning kunne kommunen vurdert om det var grunnlag for å gjennomføre en ny konkurranse med forhandling uten forutgående kunngjøring, jf. FOA § 13-3. Særlig bokstav a synes å være aktuell for denne situasjonen; dvs. at oppdragsgiver kan bruke denne prosedyren dersom «*Oppdragsgiveren i en forutgående åpen anbudskonkurranse eller begrenset anbudskonkurranse bare mottok uakseptable tilbud, jf. § 13-2 bokstav e. Oppdragsgiveren skal invitere alle leverandørene som ga tilbud i den forutgående anbudskonkurransen, og bare dem, til forhandlinger*». Ved en slik fremgangsmåte ville Sauda kommune fått tilsvarende adgang til forhandlinger med leverandørene etter regelverket (forutsatt at de ville valgt å delta i den påfølgende konkurransen).

Alternativt kunne kommunen ha tilbudt leverandøren(e) delpakker innenfor budsjettet, og avlyst resten av konkurransen. Vi mener at det kan argumenteres for at kommunen på lovlig vis kunne foretatt en delvis avlysning av konkurransen i et slikt scenario, jf. FOA § 10-4 første ledd. Hvorvidt det kan foretas en delvis avlysning tar hovedsakelig utgangspunkt i fire momenter:

1. om potensielle leverandører forhindres fra å delta i konkurransen
2. om det foreligger samtykke til den delvise avlysningen fra deltakende leverandører
3. om tilbudsprisene var gjort kjent for leverandørene
4. hvor stor del av anskaffelsen den delvise avlysningen representerer

Etter vår vurdering er dette fire momenter i en helhetsvurdering. Basert på anskaffelses ordlyd står de enkelte delpakkene svært selvstendig, hvor tilbyderer står fritt til å gi tilbud, og oppdragsgiver står fritt til å godta de enkeltvise delene. Ved en delvis avlysning ville kommunen neppe ha forhindret potensielle leverandører fra å delta i konkurransen, da det fremgår av konkurransegrunnlaget at det er mulig å gi tilbud på både hele og deler av oppdraget. Etter vår vurdering bør dette vurderes som et større argument for at den delvise avlysningen ikke har forrykket konkurransen mellom de deltakende leverandørene, selv om det er snakk om en forholdsvis stor del av konkurransen som da avlyses. På dette grunnlag mener vi at det kan argumenteres for at kommunen kunne delvis avlyst konkurransen.

Som nevnt ønsket ikke SFF å akseptere tilbudet om to delpakker. Etter FOA § 23-3 er imidlertid innsendte tilbud rettslig bindende, noe som innebærer at leverandøren ikke kan trekke tilbake sitt tilbud og er forpliktet til å opprettholde det frem til vedståelsesfristens utløp. For at oppdragsgiver skal kunne tildele delpakkene separat, må denne muligheten være tydelig beskrevet i konkurransegrunnlaget. Dette sikrer at tilbyderne på forhånd er klar over at en slik tildeling kan bli utfallet og dermed kan tilpasse tilbudet deretter. Som nevnt i avsnitt [1.3.1](#), spesifiserer konkurransegrunnlaget at det er adgang til å gi tilbud på deler av oppdraget, og at tilbyder må angi hvorvidt det gis tilbud på hele eller deler iht. delpakkene som er skissert. At en kan inngi deltilbud markerer at oppdragsgiver står fritt til å tildele deler av oppdraget til forskjellige leverandører. Av dokumentasjonen som foreligger kan vi heller ikke se at SFF har tatt noen forbehold ved sitt tilbud. Kommunen valgte å imøtekomme SFF sitt ønske om å trekke tilbudet. Samtidig var dette etter at kommunen hadde brutt forhandlingsforbudet, med påfølgende følgefeil, og vi mener premisset for å vurdere dette derfor blir feil. Men – vi vil likevel understreke at dersom kommunen fra begynnelsen hadde unngått forhandlinger og i stedet tilbudt SFF de to delpakkene slik det opprinnelige tilbudet beskrev, kunne kommunen lovlig ha avvist forespørselen om å trekke tilbudet. I et slikt scenario, dersom SFF likevel hadde valgt å trekke seg, ville de ha risikert erstatningskrav for eventuelle merkostnader kommunen kunne ha blitt påført som følge av dette.

Kommunen skal føre protokoll for gjennomføringen av anskaffelsen og oppbevare dokumentasjon som er tilstrekkelig for å begrunne viktige beslutninger i anskaffelsesprosessen. Kommunen har ført protokoll over anskaffelsen, men en følgefeil av bruddet på forhandlingsforbudet er at protokollen skulle ha inneholdt mer informasjon. Eksempler på slik informasjon er avviste leverandører, begrunnelse for avvising, eller vurdering av vilkårene for prosedyrene «konkurranse med forhandling» eller «konkurransepreget dialog». Utover protokollen, er det dessuten vanskelig å kun ut fra dokumentasjonen i saken se hvilke vurderinger

som har blitt gjort i løpet av prosessen. For lignende, fremtidige innkjøp vil vi anbefale kommunen å styrke dokumenteringen av innkjøpsprosessen slik at vurderinger som er gjort underveis er skriftlig, klar og utfyllende nok til at en tredjeperson kan få en god forståelse for kommunens vurderinger.

Intervjuene tyder på at feilene som ble gjort skyldtes manglende kompetanse og erfaring på feltet. Samtidig finner vi indikasjoner på at manglende kompetanse ikke bare gjelder den konkrete saken som her er undersøkt, men hele kommunen. Sauda kommune har ingen dedikerte ressurser eller formalisert innkjøpskompetanse internt som kan benyttes i anskaffelsesprosesser. I mangel av slik kompetanse vil det etter vår vurdering være risiko for at lignende feil vil oppstå igjen. Dette kan i verste fall føre til økonomiske konsekvenser dersom kommunen skulle bli holdt erstatningsansvarlig. Etter vår vurdering bør kommunen derfor vurdere å styrke innkjøpskompetansen. Dette kan gjøres for eksempel gjennom kompetanseheving internt i kommunen (enten ved opplæring av eksisterende ansatte eller vektlegge slik kompetanse i rekruttering av nye ansatte), ekstern bistand/kjøp av anskaffelseskompetanse, eller ved å inngå et samarbeid med andre kommuner.

1.6 ANBEFALINGER

Vi anbefaler Sauda kommune å:

- sikre nødvendig kompetanse ifm. offentlige anskaffelser
- sikre at det gjennomføres habilitetsvurderinger ifm. offentlige anskaffelser
- sikre tilstrekkelig dokumentasjon av vurderinger og beslutninger som blir gjort i anskaffelsesprosesser

VEDLEGG

Skriftlige kilder

- Lov om offentlige anskaffelser
- Forskrift om offentlige anskaffelser
- Veileder til reglene om offentlige anskaffelser
- Forvaltningsrevisjon *Innkjøp- kontraktsinngåingar/oppfølging*, Sauda kommune, 2022.
- Dokumentasjon knyttet til den konkrete anskaffelsen, herunder:
 - utkast og endelige versjoner av konkurransegrunnlag med vedlegg
 - opprinnelige og reviderte tilbud med vedlegg
 - anskaffelsesprotokoll
 - e-post-utvekslinger
 - andre notater, dokumenter, referater etc.

Muntlige kilder:

- kommunalsjef næring, samfunn og kultur
- tidligere daglig leder i Sauda KF

FOA § 14-1

§ 14-1. Konkurransgrunnlag

(1) Oppdragsgiveren skal utarbeide et konkurransegrunnlag, med mindre kunngjøringen inneholder opplysningene som er angitt i tredje og fjerde ledd.

(2) Konkurransgrunnlaget skal gjøres tilgjengelig fra den dagen oppdragsgiveren kunngjør konkurransen i TED-databasen eller sender en invitasjon til å bekrefte interessen, jf. [§ 14-3](#).

(3) Konkurransgrunnlaget skal inneholde følgende opplysninger, med mindre de allerede er tilstrekkelig beskrevet i kunngjøringen:

- a. hva som skal anskaffes, inkludert eventuelle kravspesifikasjoner og merkekrav, jf. [kapittel 15](#), og absolutte krav som alle leverandørene må oppfylle
- b. hvilke kontraktsvilkår som gjelder for oppdraget, jf. [§ 19-1](#)

- c. hvorvidt oppdragsgiveren vil inngå en rammeavtale, et innovasjonspartnerskap eller etablere en dynamisk innkjøpsordning, jf. [kapittel 26](#)

- d. hvordan oppdragsgiveren skal gjennomføre konkurransen, inkludert
 - 1. hvilken anskaffelsesprosedyre som er valgt, jf. [kapittel 13](#)
 - 2. hvilke frister som gjelder, jf. [kapittel 20](#)
 - 3. hvilke kvalifikasjonskrav og utvelgelseskriterier leverandørene må oppfylle, jf. [kapittel 16](#)
 - 4. hvilke tildelingskriterier som gjelder, jf. [kapittel 18](#)
 - 5. krav til kommunikasjon, jf. kapittel 22
 - 6. hvorvidt elektroniske kataloger eller elektroniske auksjoner vil bli brukt, jf. [kapittel 27](#)

- e. hvilke krav som gjelder for innholdet i og utformingen av en forespørsel om å delta i konkurransen eller et tilbud

- f. andre opplysninger som er av betydning for utarbeidelsen av en forespørsel om å delta i konkurransen eller et tilbud.

FOA § 13-2

§ 13-2.Vilkår for bruk av konkurranse med forhandling etter forutgående kunngjøring og konkurransepreget dialog

Oppdragsgiveren kan bruke konkurranse med forhandling etter forutgående kunngjøring og konkurransepreget dialog dersom

- a. oppdragsgiverens behov ikke kan oppfylles uten at det foretas tilpasninger i allerede tilgjengelige løsninger;

- b. anskaffelsen inkluderer design eller innovative løsninger;

- c. anskaffelsens karakter, kompleksitet, rettslige eller finansielle sammensetning eller tilknyttede risiko gjør det nødvendig å forhandle;
- d. oppdragsgiveren ikke kan utforme kravspesifikasjonene tilstrekkelig presist ved henvisning til en standard, europeisk teknisk bedømmelse, felles teknisk spesifikasjon eller teknisk referanse;
- e. oppdragsgiveren i en forutgående åpen anbudskonkurranse eller begrenset anbudskonkurranse bare mottok uakseptable tilbud. Et uakseptabelt tilbud er et tilbud som oppdragsgiveren ikke kan akseptere fordi det inneholder avvik fra anskaffelsesdokumentene eller uklarheter som ikke må anses ubetydelige, ikke er levert innen tilbudsfristen, er levert av en leverandør som ikke oppfyller kvalifikasjonskravene, er unormalt lavt, ikke oppfyller bestemmelser om miljø, arbeidsforhold og sosiale forhold som følger av nasjonale regler, EØS-regler, tariffavtaler eller internasjonale avtaler som angitt i vedlegg 5, overstiger oppdragsgiverens budsjett som er dokumentert fastsatt før iverksettelse av konkurransen, det foreligger bevis for ulovlig tilbudssamarbeid eller korrupsjon, eller det foreligger lignende forhold.

FOA § 13-3

§ 13-3. *Vilkår for bruk av konkurranse med forhandling uten forutgående kunngjøring*

Oppdragsgiveren kan bruke konkurranse med forhandling uten forutgående kunngjøring dersom

- a. oppdragsgiveren i en forutgående åpen anbudskonkurranse eller begrenset anbudskonkurranse bare mottok uakseptable tilbud, jf. [§ 13-2](#) bokstav e. Oppdragsgiveren skal invitere alle leverandørene som ga tilbud i den forutgående anbudskonkurransen, og bare dem, til forhandlinger. Oppdragsgiveren kan likevel ikke invitere leverandørene som ble avvist etter [§ 24-1](#) eller [§ 24-2](#). Oppdragsgiveren kan ikke foreta vesentlige endringer i kravspesifikasjonene eller kontraktsvilkårene;
- b. oppdragsgiveren i en forutgående åpen eller begrenset anbudskonkurranse ikke mottok forespørsler om å delta i konkurransen eller tilbud. Det samme gjelder dersom oppdragsgiveren bare mottok forespørsler eller tilbud som skulle eller kunne avvises etter [§ 24-2](#), eller bare mottok tilbud som åpenbart ikke oppfylte oppdragsgiverens behov eller krav som følge av vesentlige avvik fra anskaffelsesdokumentene. Oppdragsgiveren kan ikke foreta vesentlige endringer i kravspesifikasjonene eller kontraktsvilkårene;

- c. en varekontrakt gjelder varer som produseres utelukkende for forsknings-, forsøks-, undersøkelses- eller utviklingsformål. Dette gjelder likevel ikke dersom varene produseres i større mengder for å påvise deres kommersielle muligheter eller for å dekke forsknings- og utviklingskostnadene;
- d. oppdragsgiveren skal inngå en tjenestekontrakt med en av vinnerne av en plan- og designkonkurranse. Oppdragsgiveren skal invitere alle vinnerne til forhandlinger;
- e. det er umulig å overholde fristene for en åpen anbudskonkurranse, begrenset anbudskonkurranse eller konkurranse med forhandling etter forutgående kunngjøring som følge av forhold som ikke skyldes oppdragsgiveren, og som oppdragsgiveren ikke kunne forutse. Kontraktens omfang skal ikke være større enn strengt nødvendig;
- f. kontrakten gjelder dekningskjøp som er nødvendige fordi en kontrakt er kjent uten virkning etter [anskaffelsesloven § 13](#). Dette gjelder bare når det er umulig å overholde fristene for en åpen anbudskonkurranse, begrenset anbudskonkurranse eller konkurranse med forhandling etter forutgående kunngjøring og oppdragsgiveren ikke inngår kontrakten for en periode som er lengre enn nødvendig for å få gjennomført en slik konkurranse.

FOA § 13-4

Oppdragsgiveren kan gjennomføre en anskaffelse uten konkurranse dersom

- a. det er umulig å gjennomføre en konkurranse med forhandling uten forutgående kunngjøring etter [§ 13-3](#);
- b. anskaffelsen gjelder ytelser som bare en bestemt leverandør kan levere fordi
 1. formålet er å skape eller anskaffe et unikt kunstnerisk verk eller en unik kunstnerisk fremføring,
 2. konkurranse er umulig av tekniske årsaker eller
 3. leverandøren har en enerett, inkludert immaterielle rettigheter.

Nr. 2 og 3 gjelder bare når det ikke foreligger rimelige alternativer og den manglende konkurransen ikke skyldes at oppdragsgiveren har tilpasset anskaffelsesdokumentene til en bestemt leverandør;

- c. oppdragsgiveren skal inngå en varekontrakt om tilleggsleveranser med den opprinnelige leverandøren. Tilleggsleveransene skal være beregnet på enten delvis å erstatte leveranser eller installasjoner eller å utvide eksisterende leveranser eller installasjoner. Dette gjelder bare når et skifte av leverandør ville tvinge oppdragsgiveren til å anskaffe varer med tekniske egenskaper som er uforenlige med de opprinnelige leveransene eller installasjonene, eller som ville gjøre drift og vedlikehold uforholdsmessig teknisk vanskelig. Varigheten av den opprinnelige kontrakten og kontrakten om tilleggsleveransene skal normalt ikke overstige tre år;
- d. oppdragsgiveren skal inngå en kontrakt om nye tjenester eller bygge- og anleggsarbeider som er en gjentakelse av lignende tjenester eller bygge- og anleggsarbeider som er utført i forbindelse med en tidligere kontrakt mellom oppdragsgiveren og den samme leverandøren. Dette gjelder bare når den tidligere kontrakten er inngått etter en konkurranse som er kunngjort etter [§ 21-2](#) og de nye tjenestene eller bygge- og anleggsarbeidene er i samsvar med det prosjektet som denne kontrakten gjaldt. Oppdragsgiveren skal i anskaffelsesdokumentene for den opprinnelige konkurransen angi omfanget av slike nye tjenester eller bygge- og anleggsarbeider, vilkårene for å inngå en ny kontrakt om disse ytelsene, og at oppdragsgiveren forbeholder seg retten til å inngå kontrakten uten konkurranse. Oppdragsgiveren skal inkludere den anslåtte verdien av de nye tjenestene eller bygge- og anleggsarbeidene i beregningen av verdien av den opprinnelige kontrakten. Oppdragsgiveren kan inngå en slik kontrakt inntil tre år etter at den opprinnelige kontrakten ble inngått;
- e. anskaffelsen gjelder varer som noteres og kjøpes på en varebørs;
- f. anskaffelsen gjelder varer eller tjenester som oppdragsgiveren kan anskaffe på særlig fordelaktige vilkår hos en leverandør som har stanset forretningsførselen, eller hos en forvalter av et konkursbo, en gjeldsforhandling eller en tilsvarende prosess med hjemmel i lov eller forskrift;
- g. oppdragsgiveren skal inngå en tjenestekontrakt med vinneren av en plan- og designkonkurranse.

FOA § 25-5

§ 25-5. Anskaffelsesprotokoll

- (1) Oppdragsgiveren skal føre protokoll for gjennomføringen av anskaffelsen.
- (2) Protokollen skal inneholde følgende opplysninger i den utstrekning de er relevante:
 - a. oppdragsgiverens navn og adresse

- b. en beskrivelse av hva som skal anskaffes, og den anslåtte verdien av anskaffelsen
- c. begrunnelsen for ikke å dele opp kontrakten
- d. begrunnelsen for å bruke konkurranse med forhandling etter forutgående kunngjøring eller konkurransepreget dialog
- e. begrunnelsen for å bruke konkurranse med forhandling uten forutgående kunngjøring eller anskaffelse uten konkurranse
- f. begrunnelsen for å bruke unntak fra kravet om bruk av elektronisk kommunikasjon ved mottak av tilbud
- g. navnet på leverandørene som har levert forespørsler om å delta i konkurransen
- h. navnet på leverandørene som er valgt ut i en konkurranse hvor det settes en grense for antallet deltakere, og begrunnelsen for utvelgelsen
- i. navnet på leverandørene som har levert tilbud
- j. navnet på leverandørene som er avvist, og begrunnelsen for å avvise deres forespørsler om å delta i konkurransen eller deres tilbud
- k. navnet på leverandørene som har fått sine tilbud forkastet, og begrunnelsen for reduksjonen
- l. opplysninger om tilfeller av inhabilitet eller konkurransevridning som følge av dialog med leverandører og eventuelle avhjelpende tiltak som er gjennomført
- m. navnet på den valgte leverandøren, begrunnelsen for valget og kontraktens verdi
- n. hvilke deler av kontrakten den valgte leverandøren planlegger at underleverandører skal utføre, og underleverandørens navn, forutsatt at opplysningene er kjent
- o. begrunnelsen for at oppdragsgiveren avlyser konkurransen

p. andre vesentlige forhold.

(3) Når oppdragsgiveren tildeler kontrakter under en rammeavtale, gjelder plikten til å føre protokoll bare når oppdragsgiveren gjenåpner konkurransen.